

Matias Marttinen kok

Kirjallinen kysymys taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönoton vaikutuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Hallituksen on määrä tuoda hyväksytyn lainsäädäntösuunnitelman mukaisesti eduskuntaan viikolla 37 hallituksen esitys taloudellista työnantajaa koskeväksi lainsäädännöksi. Hallituksen esityksen tavoitteena on muuttaa tuloverolainsäädäntöä ottamalla käyttöön taloudellisen työnantajan käsite. Muutoksella laajennetaan Suomen verotusoikeutta ulkomailta Suomeen työskentelemään tulevalle työntekijälle maksettavaan palkkaan, kun työntekijä työskentelee Suomessa sijaitsevalle taloudelliselle työnantajalle.

Muutoksen myötä Suomen verotuksen piiriin tulevaa tuloa ei aiemminkaan ole jätetty verottamatta. Aiemmin verotus on vain tapahtunut työntekijän kotimaassa, missä tämä tyypillisesti myös käyttää verovaroin rahoitettuja julkisia palveluita. Taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönotto ei siis varsinaisesti puutu verojen kiertämiseen, vaan sillä vaikutetaan verotusoikeuden kohdentumiseen.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan verotusoikeuden piiriin tulevat konsernien sisäisesti kaikki Suomessa yhtäjaksoisesti yli 14 päivää tai vuositasolla yli 45 päivää työtä tekevät henkilöt. Konsernien ulkopuolelta töitä tekevien osalta vastaavia päivämäärärajia ei ole. Muutoksen myötä lukemattomat yritykset joutuvat uudelleentarkastelemaan ulkomailta Suomeen tulevan työvoiman verotuksellista asemaa ja kannattavuutta.

Taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönoton seurauksena Suomessa toimivat yritykset joutuvat valtaisan hallinnollisen taakan eteen. Yritysten tulee uuden sääntelyn myötä pohtia kaiken ulkomailta tulevan työvoiman ja jopa lyhyiden Suomeen sijoittuvien työmatkojen osalta, täyttyvätkö taloudellisen työnantajan kriteerit. Tämän lisäksi yritysten ja työntekijöiden hoidettaviksi tulee asianmukaiset viranomaisilmoitukset sekä mahdollisen kaksinkertaisen verotuksen poisto.

Yrityksille syntyvän hallinnollisen taakan myötä on hyvin mahdollista, että Suomeen suuntautuvien työmatkojen kustannukset kasvavat niiden kannattavuuden ylitse. Suoraan johdettuna tämä tarkoittaisi, että hallituksen tuleva esitys vähentäisi ulkomailta Suomeen tulevien työmatkalaisten määrää ja suomalaisten yritysten mahdollisuutta kansainvälistyä. Samalla työmatkojen hallinnollisen taakan kasvaessa vaarana on Suomen aseman heikentyminen yritysten valitessa kohteita kansainvälisten pääkonttoritoimintojen sijainneille.

Kirjallinen kysymys KK 460/2022 vp

Uuden sääntelyn myötä vähenevä työmatkailu vaikuttaa samalla merkittävästi myös Suomessa toimivan matkailu- ja ravintola-alan kohtaamaan kysyntään. Taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönoton suurimpana kärsijänä saattaakin olla merkittävän asiakasryhmän menettävä matkailu- ja ravintola-ala.

Työmatkojen määrän pysyvästä vähenemisestä johtuvaa verotuottojen vähenemistä ei ole hallituksen esitysluonnoksessa huomioitu. Samoin ei ole huomioitu esityksen pääkonttoriyrityksille aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia. Esityksen vaarana on, että yrityksille aiheutuvat hallinnolliset kustannukset sekä matkailu- ja ravintola-alalta syntyvien verotuottojen väheneminen ylittää hallituksen esitysluonnoksessa uudistukselle arvioitun noin 3 miljoonan euron verotuoton.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millaiset vaikutukset taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönotolla on matkailu- ja ravintola-alaan ja

millaiset vaikutukset taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönotolla on Suomeen sijoituvien pääkonttoritoimintojen osalta?

Helsingissä 12.9.2022

Matias Marttinen kok